

Eva Németh, 30 rokov, Poprad

Dátum spotreby

„Dobrý deň, prosím vás, kde nájdem pána Hansena? Moje meno je Larson Kort, bol som prijatý ako nový poradca pre Tajný inštitút vnútorného inžinierstva,“ hrdo som sa ohlásil pondelok 8:00 hod., presne tak ako som mal uvedené v informačnom emaily Ministerstva vnútra.

„K výťahom a na 43tie poschodie, tam vás už bude čakať pán Hansen. Tu je vaša ID karta, vaše heslo je druhá mocnina čísla 35, prosím toto heslo používajte pri prechodoch a vo výťahu. Prajem vám úspešný začiatok v TIVI.“

Vzal som si svoju ID kartu a vykročil som zo vstupnej lobby k výťahom ako ma navigovala chladná pani za pultom.

„Čo? TIVI? Druhá mocnina čísla 35? Pane bože, kam som sa to dostal?“ pýtal som sa sám seba kráčajúc k výťahu. Hneď ako som priložil ID kartu k výťahovému panelu systém vypýtal moje heslo. 1225 som naťukal s obavou, či moje matematické znalosti vôbec siahajú na to, aby som si privolal výťah. Našťastie postačovali a ja som sa kozmickou rýchlosťou vyviezol na 43tie poschodie. V zrkadle som si ešte rýchlo zapravil košeľu, zapol sako a prehrabol si spotenu ofinu. Prvý dojem je najdôležitejší a pán Hansen si naň určite potrpí, veď je to šéf Tajného inštitútu vnútorného inžinierstva.

„Pre boha, môžem byť tak blbý?“ skríkol sám na seba. TIVI, rovná sa Tajný inštitút vnútorného inžinierstva. Jedno šťastie, že mi to docvaklo skôr ako som sa niekoho opýtal čo je TIVI. To by som sa tu ukázal ako zdatný nováčik.

Výťah zastavil a pomaly sa otvorili dvere do dlhej presklenej chodby osvetlenej modrým LED svetlom. Na konci presklenej chodby, alebo skôr tunela, stál vysoký chlap, ktorý na mňa jemne kývol rukou.

„To bude pán Hansen,“ pošepkal som si sám pre seba a vydal som sa mu naproti. Čím som mu bol bližšie, tým viac som cítil ako mi búši srdce. V takýchto situáciách som sa vždy upokojoval vetou, že vždy je lepšie keď bije rýchlejšie ako vôbec.

„Dobrý deň pán Hansen, moje meno je... .“

„Ja viem kto si, sám som si ťa vybral,“ skočil mi do reči pán Hansen.

„Pod' za mnou, ukážem ti, kde budeš sedieť,“ zašomral pán Hansen s kamennou tvárou. Na konci tunela boli sklenené dvojkridlové dvere, samozrejme na kód, ten naťukal pán Hansen. On mal určite niečo zložitejšie ako mocnina čísla 35.

Po minúte s pánom Hansenom som vedel, že nemám počúvať moju milovanú Kristu, keď mi tvrdila, že oblek je to najlepšie, čo si môžem obliecť prvý deň v TIVI. Pán Hansen nemal na sebe oblek, čo som videl už z ďaleka. Pán Hansen mal oblečenú čiernu teplákovú súpravu a oldschoolové biele tenisky. Myslím, že Reebok. Tie som si všimol ako prvé, mal ich aj môj dedo, keď som bol malý. Pán Hansen mal určite niečo po 50tke no jedno sa mu musí nechať, mal štýl. Okrem štýlu tak isto rešpekt, ktorý vo mne vzbudil už na diaľku od výt'ahu.

„Tu je tvoj stôl, monitory a počítač dostaneš neskôr, prvé týždne budeš sedieť pri mne, kým ti ukážem čo a ako,“ z reči a výrazu pána Hansena som nevedel vydedukovať, či je nahnevaný, alebo ho len nezaujímam. To, žeby tento štýl prejavu bol dôsledok jeho stresu som vylúčil hneď keď som ho videl. Jediný kto mal stres som bol ja, čo som určite dobre neskrýval, k čomu mi dopomáhalo spotené čelo a mokrá ofina.

„Toto je hlavná výskumná miestnosť nášho oddelenia - Sledovanie dátumov spotreby v TIVI. Tu budeme spolu tráviť 99% času. Prosím zatiaľ sa ničoho nedotýkaj, kým ti na to nedám pokyn,“ inštruoval ma pán Hansen.

Hlavná výskumná miestnosť bola väčšia ako náš terajší byt s Kristou. Niet sa čo diviť, aj v telke dávali, že Ministerstvo vnútra, ako zriaďovateľ, investovalo nemalé peniaze na vývoj TIVI a očividne to neobišlo ani naše oddelenie. Steny hlavnej miestnosti boli posiate nadrozmernými LCD obrazovkami, na ktorých sa nonstop premietali nejakí ľudia. Doma, v škole, v parku, v lietadle, obchode, telocvični, aute, pri mori, na lodi, no jednoducho všade. Vždy nejaké dvojice.

„Vidíš tie farebné rámy? Tie ohraničujú LCD obrazovky. V každej farbe sledujeme iný druh vzťahov – partnerské vzťahy, vzťahy rodič a deti, vzťahy priateľov, súrodenecké vzťahy, vzťahy medzi kolegami a tak ďalej, veď uvidíš ako to tu funguje,“ vysvetľoval ďalej pán Hansen.

„Rozumiem, no čo znamenajú tie dátumy v hornom pravom rohu každej obrazovky?“ opýtal som sa zmätene.

„To sú dátumy spotreby. Každému vzťahu v tomto štáte udeľujeme na základe jednotlivých vlastností a charakterových čŕt sledovaných osôb dátum spotreby toho ktorého vzťahu,“ oboznamoval ma pán Hansen.

„A ako viete určiť, že napríklad títo dvaja majú dátum spotreby vzťahu 12.12.2029?“ ukázal som prstom na jednu z LCD obrazoviek.

„Určite vieš, že každý z nás sme nejaký typ osobnosti, každý sa nejakým spôsobom prejavujeme, máme iné hodnoty, charakter, inak postavené ego a podobne. A to, a samozrejme ešte veľa ostatných atribútov, vstupujú vždy do prvotného výpočtu dátumu spotreby. V úvode sme tieto dátumy vypočítavali ručne, no postupom času sme vedeli vytvoriť také algoritmy, ktoré nám už dnes automaticky uvedú dátumy spotreby. Pri všetkých vzťahoch.“

„Jaaaaaj,“ nestíhal som sa diviť všetkému čo na mňa pán Hansen chrľil.

„Pred tým ako vzniklo TIVI, kedy si ty ešte behal s plienkou po dvore, Ministerstvo vnútra nebolo tým ministerstvom ako ho poznáš dnes. Pred viacerými rokmi to bolo ministerstvo, ktoré malo vo svojej kompetencii správu a plnenie viacerých úloh a činností týkajúcich sa najmä vnútornej bezpečnosti štátu. No 12 rokov dozadu celé ministerstvo, spolu s ostatnými, padlo. Prišla nová garnitúra, ktorá sa v rámci Ministerstva vnútra zamerala nie na bezpečnosť štátu ale na bezpečnosť vnútra štátu, jeho najhlavnejšej esencie, nás ľudí,“ pomaly spomínal pán Hansen na všetky detaily vzniku TIVI.

„Ahá, rozumiem tomu správne, že náš štát má v pláne, pri budovaní silného a prosperujúceho štátu, začať od piky, od nás, a teda keď budú v štáte silné, fungujúce a dlhotrvajúce vzťahy, vtedy bude aj štát položený na pevných pilieroch?“ opýtal som sa zvedavo pána Hansena a pozrel naňho s nádejou, že hovorím správne.

„Larson ty si snáď múdrejší ako vyzeráš. Presne tak, máš pravdu,“ pochválil ma pán Hansen i keď svojším spôsobom.

„A čo sa stane so vzťahmi, ktorým uplynie dátum spotreby?“ zvedavo som podával ďalšiu otázku.

„Tak my v TIVI hlavne vždy robíme všetko preto, aby sa dátum spotreby vzťahu dokázal predĺžiť, prípadne úplne vynulovať. No to sa neudeje len tak bez ničoho. Všetko závisí od snahy a konania osôb v tom ktorom vzťahu. Vieš Larsen, to máš ako s mliekom, keď s ním

nič dlho nerobíš, jedného dňa ti skysne. A tak to je aj s každým vzťahom, ak nič nerobíš preto, aby to fungovalo, len si a len čakáš čo sa stane, alebo čo spraví ten druhý, príde raz deň spotreby a ten vzťah, tak ako to mlieko, skysne,“ edukoval ma pán Hansen.

„A čo majú tí ľudia robiť, aby sa im dátum spotreby vynuloval? Alebo predĺžil?“

„Komunikovať Larsen, ko – mu – ni – ko -vať! Ministerstvo vnútra mi stále pretláča názor, že najhlavnejším aspektom, ktorý predĺži, alebo teda vynuluje dátum spotreby, je rešpektovanie sa vo vzťahu, akomkoľvek. To je síce fajn, no ja som toho názoru, že tou hlavnou ingredienciou je komunikácia. Napríklad aj my dvaja, môžeme sa rešpektovať najviac ako len vieme, no ak nebudeme medzi sebou na rovnu komunikovať, rešpekt nás nezachráni. Mám to už rokmi overené. Ticho vyvoláva vždy len väčšie ticho. No k tomuto mám už pripravenú štatistiku, budúci týždeň idem na koberček na Ministerstvo vnútra a tentokrát už neodídem skôr ako presadím svoje,“ bojovne poznamenal pán Hansen a otočil sa na otočnom kresle za počítačom o 360 stupňov.

„A aby som ti postupne odpovedal na tvoju otázku. Teda, ak my na našom oddelení vidíme snahu dvoch ľudí budovať ich vzťah a je jasné, že sa niekam posúvajú, vedia meniť svoje názory na úkor spoločného fungovania, nesklúčuje ich len vlastné ego, tak nám systém navrhne posun dátumu spotreby ich vzťahu. Ak po čase pri takomto vzťahu vidíme, že sa opäť blíži dátum spotreby a systém nám opätovne vyhodnotí, že aj napriek ich snahe, toto snaženie neprineslo želané ovocie a nevybudovali pevný vzťah s víziou do budúcnosti, sú títo ľudia vhodnými adeptami na osobnú konzultáciu. TIVI ich pozve na Oddelenie poslednej šance, kde im vyškolené pracovníčky ukážu na čom im vzťah zlyháva. Následne dostanú skúšobnú dobu 30 dní. Ak do tejto doby nenastane zmena, náš systém vyhodnotí vzťah po dátume spotreby, vzťah sa ukončuje a každý sa vydáva vlastnou cestou.“

„Ako to je možné? Nikdy som nepočul, žeby bol niekto na pohovore v TIVI.“

„Pre boha Larson, tajný, Tajný inštitút vnútorného inžinierstva, chápeš? Tajný!“ odpovedal mi pán Hansen a jednou rukou sa chytil za čelo.

„Jaaaaaj, takže oni musia o tom celom mlčať, rozumiem. No keď hovoríte, že po dátume spotreby sa vzťah ukončuje a každý sa vydáva vlastnou cestou, ako TIVI donúti ľudí sa rozísť, alebo teda všeobecne pri vzťahoch, sa už ďalej nestretávať a nemať spolu kontakt?“ opýtal som sa pána Hansena a v hlave sa mi neprestávali množiť ďalšie a ďalšie otázky.

„V podstate nemáme ako donútiť ľudí definitívne ukončiť ich vzťah, no skúsenosti mám také, že 95% ľudí po pohovore v TIVI a skúšobnej dobe vzťah ukončí. Teda tie vzťahy, ktorým pohovor v TIVI nepomôže, čo je len 3% zo všetkých pohovorov na oddelení Poslednej šance,“ pýšil sa pán Hansen.

Blížil sa obed a skromne som dúfal, že aj pán Hansen pociťuje škŕkanie v žalúdku. Asi o 10 minút na to mi oznámil, aby som sa najedol, no nezabudol výrazne zdôrazniť, že ak ma uvidí niekedy jesť v hlavnej výskumnej miestnosti, nezaváha a zlomí mi obe ruky. Táto predstava mi stačila na to, aby som sa najedol v chill zóne o poschodie vyššie. Posadil som sa do tuli vaku a zo sklenenej nádoby som si vybral sendvič pripravený od mojej Kristy.

Ako som tak sedel a prežúval, celú dobu som premýšľal nad všetkým čo mi vravel pán Hansen a hneď som si to premietal na môj vzťah s Kristou. Sme spolu už 12 rokov a nedá sa povedať, žeby sme napredovali. V hlave sa mi vynárali otázky, či nám chýba rešpekt alebo komunikácia. Vždy keď sa s Kristou pohádame, čo bolo posledné mesiace častejšie ako by ktokoľvek chcel, vždy mi povie, že už nie som taký ako na začiatku a ja nemám odvahu jej kontrovať, aby som jej povedal, že ani ona už nie je tá bezstarostná študentka, ktorá ma zbalila v bare nato, že dokáže vypiť liter piva na ex. Možno keby som viac komunikoval. Prehltol som posledný kúsok sendviču. Možno mi poradí pán Hansen.

Pozrel som na hodinky a zistil, že obedná prestávka mi skončila pred troma minútami. Rýchlo som si pobalil všetky veci, vyskočil z tuli vaku a utekal do hlavnej výskumnej miestnosti. Tam už sedel pán Hansen zapriahnutý do svojej agendy.

„Ospravedlňujem sa pán Hansen, trochu meškám,“ zašomral som tichšie, dúfajúc, že pán Hansen opomenie komentovať môj neskorý príchod.

„Čo bol suchý obed? Nešiel ti dole krkom?“ vtipkoval pán Hansen.

„Suchý nie, len málo, tak som si ho vychutnával.“

„Krista nevie, aké porcie ti nabaliť?“ pýtal sa pán Hansen a pritom nepretržite klepal do klávesnice.

„Väčšinou vie, ale dnes asi pozabudla naložiť viac,“ hanblivo som sa pousmial.

„Ale počkať?! Odkiaľ viete ako sa volá moja priateľka, nikdy som vám o nej nehovoril a vlastne ani vôbec o tom, že nejakú priateľku mám,“ ostal som prekvapený a sledoval reakciu pána Hansena.

Pán Hansen sa zamrivil vo svojej stoličke, ďalej tlkol prstami do klávesnice a hneď mi odpovedal:

„Larson, ty dutá hlava, jasné, že si mi o Kriste hovoril. Ako si šiel na obed, povedal si mi, že Krista robí tie najlepšie sendviče. Vidíš, taký si nervózny, že ani nevieš, kedy hovoríš o svojej frajerke,“ snažil sa situáciu zatutlať pán Larson.

„Možno som nervózny, ale určite viem, že dnes som na tomto pracovisku moju Kristu nespomenul. Keby ju spomínam v súvislosti s obedom, pochválím ju keby navarila sviečkovú a nie zlepila dokopy sendvič. A o tom, že mám na obed sendvič, som vám tak isto nevravel,“ presviedčal som pána Hansena so stopercentnou istotou, pretože tú som aj mal.

„Aaaach,“ povzdychol si pán Hansen. „Asi ti nemá zmysel ďalej klamať, si bystrý chlapec Larson, teda minimálne všímavý.“

Stál som v strede hlavnej výskumnej miestnosti a stále som nerozumel, kde vedie táto debata. Jediné čo ma upokojovalo bol fakt, že som mal pravdu a pán Hansen má očividne v niečom zavádzal.

Pán Hansen pokračoval: „Vezmi si prosím do ruky ten ovládač zo stola a stlač na ňom tlačidlo G14.“

Samozrejme som ho počúvol a urobil čo mi kázal. Keď som stlačil tlačidlo G14, rozsvietila sa LCD obrazovka v ľavom hornom rohu miestnosti. Neveril som vlastným očiam.

„Čo to má znamenať? Ved' to je Krista a náš byt! Čo sa to tu sakra deje?!“ môj tón hlasu sa stupňoval, i keď som to nerobil vedome.

„Na túto pozíciu som si ťa nevybral náhodne Larson. Úprimne, hádam si si nemyslel, že práve ty si ten správny adept pracovať v našom Tajnom inštitúte vnútorného inžinierstva a vlastne na hocijakom tajnom inštitúte. Prosím neuraz sa za to, ale nie si na to vhodný typ, tak ako by som ja nemohol robiť napríklad požiarnika. Uhorel by som pri prvom požiari,“ vtipkovanie si pán Hansen neodpustil ani teraz.

„Tak a prečo som tu?“ opýtal som sa nesmelo.

„Ako dlho si s Kristou? 12 rokov že?“ pritakal som pánovi Hansenovi.

„Presne pred 12 rokmi vznikol aj TIVI, ak si dobre pamätáš. Ty a Krista ste boli môj prvý vzťah, pri ktorom som mal za úlohu sledovať dátum spotreby. Vidíš váš dátum spotreby na obrazovke?“ prstom pán Hansen ukázal na LCD obrazovku. Svietil na nej dátum 10.5.2026.

„Dnes je 11.12.2025,“ zahlásil som jemným hlasom a prestrašeným pohľadom na LCD obrazovku.

„Vieš Larson, poznám ťa lepšie ako kohokoľvek z týchto ľudí na všetkých obrazovkách. Prvé roky ste práve vy dvaja s Kristou boli pre mňa vzorom, pracovným, ako by som chcel nastaviť algoritmus aj pre iné vzťahy pri určovaní dátumu spotreby. Karta sa ale obrátila!“ pán Hansen jemne zvyšoval tón hlasu.

„Posledné tri roky ste to najhoršie, na čo sa musím pozerať! Keby nie som za to platený, ver mi, že už najmenej dva roky nesledujem ani sekundu vášho vzťahu. Váš dátum spotreby sa mení ako jarné počasie. Pre boha Larson, čo sa vám dvom porobilo?!“ pýtal sa zdesene a tiež sklamane pán Hansen.

Touto otázkou mi pán Hansen šliapol na moje kurie oko. Dlhú chvíľu som sa zamýšľal, čo sa mne a Kriste stalo, že sme tam kde sme a teda tam, kde sme ani jeden byť nechceli. Skormútený som si sadol do kresla vedľa pána Hansena dúfajúc, že v čo najkratšom čase spracujem pre mňa dve nepotešujúce správy a to, že môj vzťah s Kristou bolo to najhoršie čo v TIVI videli a za druhé, nebol som prijatý preto, že som v niečom dobrý a ani výnimočný.

„Ja neviem pán Hansen,“ pokrčil som ramenami a pozrel sa na mierne rozčarovaného pána Hansena.

„Ale Larson! Prosím ťa! Nehovor mi, že nevieš. Toto som tu už počul milión krát. Ak mi niekto povie, že nevie, nie je to pravda. Pravda je vždy taká, že to vždy veľmi dobre vie, len sa to bojí povedať nahlas! Takže vrav, beztak veľa možností ti už neostáva, videl si ten váš dátum spotreby,“ tlačil na mňa pán Hansen.

„Krista je iná. Zmenila sa a ja už ani neviem, čo máme spoločné. Veď ani rozprávať sa nemáme spolu o čom.“

„A pýtal si sa Kristi, či si sa zmenil aj ty? Vieš Larson, každý sa vyvíjame a hádam si nemyslíš, že ty si ten istý chlapec ako pred 12timi alebo 10timi rokmi a myslím, že ním ani

nechceš byť. Za tie roky som si všimol jednu vec, ľudia zabúdajú, žeby sa mali ľúbiť takí akými sa stali, nie takí akými boli. A na tomto vyhorí väčšina ľudí, ktorých tu sledujem. A je jedno, či ide o partnerov, rodičov a deti, priateľov, kolegov. Zahľadia sa do niekoho, kto bohužiaľ o 5, 10 alebo 15 rokov už neexistuje, lebo logicky sa niekam posunul, dospel, vypracoval sa, zmúdrel a podobne.“

„Kristi sa nepýtam na nič, ani na to aký mala deň, kdeže ešte na to, čo si myslí o našom vzťahu alebo o mne. A aj viem prečo. Bojím sa, že mi povie to isté, čo si myslím ja o nej, že už nie som taký aký som bol. A to už ani jeden z nás nevráti späť.“

„Nevráti, no obaja máte možnosť spoločne navariť to najkrajšie puto aké si vieš predstaviť. No najprv si položte základnú otázku, či to naozaj chcete. Ja by som to riskol, i keď čo vás sledujem, Krista moc toho nenavará, ale ty jej určite pomôžeš, že?“ zavtipkoval pán Hansen na odľahčenie situácie.

„Navariť? Čo tým myslíte?“

„To je taká moja interná terminológia, to navrhujem vždy pri vzťahoch, ktoré sú na rozpadnutie, no svieti im ešte iskra nádeje. S Kristou ste doteraz spoločne navarili len takú instantnú polievku. Jednoduchá príprava, rýchlo hotová, zasýti, no nechceš ju jesť každý deň. Musíte navariť niečo poriadne! Sýte! A hlavne to, čo vám obom chutí. Môžem ti povedať základné ingrediencie tohto receptu, chceš?“

„Každý deň viem, že s Kristou chcem byť a ak je pravda, že stačí spoločne navariť, tak sem s tým receptom! Som samé ucho pán Hansen,“ do ruky som vzal pero a papier a netrpezlivo čakal, čo mi pán Hansen nadiktuje.

Pán Hansen si v stoličke preložil nohu cez nohu a začal diktovať:

„Komunikácia, dôvera, rešpekt, otvorenosť, spolupráca, vernosť, cit, vášeň...“ pán Hansen začal diktovať tak rýchlo, že som nestíhal písať jednu ingredienciu za druhou.

„To je základ, ako si to dokoreníte je už len na vás,“ pousmial sa na mňa pán Hansen a odpil si zo šálky s kávou.

„Do tohto receptu vkladám všetku moju nádej pán Hansen!“ cítil som ako mi stúpa adrenalin v tele a s ním aj moja nádej.

„A teraz Larson, utekaj domov a s Kristou navarte nejlepší recept. Ja tu ešte ostanem, budem vás predsa sledovať, som na vás zvedavý.“ smial sa pán Hansen popod fúz.

Svoje veci spolu s receptom som zhrabol zo stola, nahádzal do svojej tašky a vzal nohy na plecia. Čaká ma dlhý večer. Krista určite ocení recept ako z michelinskej reštaurácie.